

ORGANIZAREA PROCESUALĂ

Organizarea formală a unei întreprinderi cuprinde:

- **Organizarea procesuală** prin care se asigură delimitarea și dimensionarea funcțiilor, respectiv corelarea lor cu obiectivele asumate și componentele structural-organizatorice ale întreprinderii;
- **Organizarea structurală**, prin care se asigură legătura dintre diferitele subdiviziuni organizatorice (posturi de muncă, compartimente de muncă etc.) într-o anumită configurație, adecvată realizării obiectivelor întreprinderii.

Structura organizatorică poate fi definită ca reprezentând ansamblul persoanelor, subdiviziunilor organizatorice și al relațiilor dintre acestea, orientate spre realizarea obiectivelor prestabilite ale întreprinderii.

Organizarea procesuală constă în descompunerea proceselor de muncă fizică și intelectuală în elementele componente (operații, timpi, mișcări etc.) și analiza acestora cu scopul regrupării lor în funcție de nivelul obiectivelor la realizarea cărora participă, de nivelul de pregătire și natura pregătirii personalului care le realizează, precum și de specificul metodelor, tehnicilor și instrumentelor folosite în vederea desfășurării lor și realizarea obiectivelor cu un plus de eficiență.

Funcțiunea poate fi definită prin ansamblul activităților orientate spre realizarea unor obiective derivate din obiectivele generale ale întreprinderii. O anumită funcțiune se prezintă de fapt ca o grupare concretă de activități omogene, specializate.

Conceptul de funcțiune a întreprinderii a fost inițiat de Henry Fayol în lucrarea sa „Administration industrielle et generale” (1916) și are o dublă semnificație: din punct de vedere fiziologic și din punct de vedere administrativ.

Din punct de vedere administrativ, funcțiunea întreprinderii reprezintă un grup de activități omogene, specializate, complementare sau convergente în cadrul cărora se folosesc tehnici specializate orientate spre realizarea unor obiective specifice și/sau derivate, rezultate din obiectivele generale ale acesteia.

Într-o unitate economică și socială, componentele funcțiunii sunt: **activitatea, atribuția, sarcina și operația.**

Activitatea reprezintă o componentă a unei funcțiuni care permite, prin desfășurarea sa, realizarea unei părți a acesteia. Ea se constituie ca un ansamblu de atribuții omogene exercitate de persoane ce au cunoștințe de specialitate într-un domeniu mai restrâns, având ca scop obținerea unor anumite rezultate concordante cu obiectivele derivate.

Desfășurarea eficientă a unei activități necesită stabilirea precisă a obiectivelor, a resurselor necesare, a modalităților de folosire a acestor resurse, precum și a formelor și metodelor de organizare și management utilizate în vederea realizării sale. În felul acesta, activitatea are un caracter concret, cu rezultate măsurabile, ce se materializează, ce se materializează în produse, servicii, acțiuni întreprinse, documente scrise, studii efectuate, proiecte elaborate, personal instruit etc.

Atribuția este o componentă a activității formată dintr-un ansamblu de sarcini identice executate periodic de persoane cu cunoștințe specifice unui domeniu restrâns și care sunt necesare realizării unui obiectiv specific, adică unei părți dintr-o activitate. Ea presupune responsabilitate personală pentru îndeplinirea sarcinilor și reclamă autoritate și competențe adecvate (cunoștințe, experiență, aptitudini).

Din acest punct de vedere, atribuția poate fi privită ca un ansamblu de obligații, drepturi și competențe conferite unei funcții (post) sau unui compartiment, având ca scop realizarea unei activități.

Sarcina de muncă este componenta de bază a atribuției, fiind cea mai mică unitate de muncă fixată unui executant. Ea reprezintă o acțiune clar formulată, orientată spre realizarea unui obiectiv precis și care se desfășoară după o procedură stabilită. Sarcina este elementul concret de acțiune în cadrul atribuției, iar îndeplinirea ei presupune efectuarea unor operații de muncă într-o suită logică de desfășurare.

Așadar, sarcina sau lucrarea este acțiunea care urmărește realizarea unui obiectiv precis stabilit și care se îndeplinește conform unei metode de muncă dinainte precizate.

Operația de muncă este componentă a sarcinii de muncă de a cărei efectuare răspunde un executant pe un loc de muncă, în cadrul unei tehnologii stabilite. Ea se caracterizează prin unitatea executantului, a mijloacelor de muncă folosite, a metodei de muncă practicate și a locului de muncă în cadrul căruia se desfășoară.

La proiectarea funcțiilor întreprinderii se iau în considerare **o serie de criterii**, cum sunt:

- **Criteriul identității** activităților grupate într-o funcțiune;
- **Criteriul de complementaritate**, care impune gruparea într-o funcțiune a unor activități între care se află relații de completare reciprocă sau auxiliaritate;
- **Criteriul convergenței**, care impune gruparea într-o funcțiune a unor activități diferite, dar orientate spre realizarea aceluiași obiective.